

Culturmar e Os Galos de Bueu:

A mesma travesía

A toda a tripulación da Asociación de Amigos das Embarcacións Tradicionais Os Galos de Bueu:

Aproveitamos a conmemoración do voso dobre aniversario, 10 anos da vosa publicación e 20 do Encontro de Embarcacións Tradicionais de Bueu, para darvos os parabéns polo labor desenvolvido durante estes anos e unha forte aperta de parte dos máis de corenta colectivos galegos que, canda vós, conformamos Culturmar - Federación Galega pola Cultura Marítima e Fluvial, a irmandade de asociacións que de xeito altruísta vimos traballando a prol do obxectivo común de salvagardar o patrimonio marítimo e fluvial de Galicia.

Non virá mal relemos as primeiras liñas do noso caderno de bitácora. Foi aló polo ano 1993, cando un pequeno gru-

po pioneiro amante da nosa cultura marítima decidiu xuntar embarcacións e tripulantes en Santa Uxía de Ribeira para celebrar o que se deu en chamar Encontro de Embarcacións Tradicionais de Galicia.

Na-quela xuntanza, festiva e reivindicativa como todas as edicións que a seguirían, decidiuse dar continuidade ao evento e crear unha entidade galega que arrexuntase en labor común as catro ou cinco asociacións existentes. Nacía así, a Federación Galega pola Cultura Marítima, de alí a uns anos tamén Fluvial, e hoxe tamén Culturmar, co obxectivo de impulsar, baixo un ideario común, a creación por todo o país de máis entidades a fin de despregarmos a nivel galego e local unha chea de accións a prol da defensa, recuperación, posta en valor e uso do noso patrimonio marí-

timo nas súas distintas manifestacións materiais e inmateriais. Aquelas ideas e propósitos cos que zarparamos do porto ribeirán seguiron e seguen marcando o rumbo dunha expedición ao futuro nos barcos dos nosos devanceiros.

Así, acreditou sempre a nosa tripulación en que unha das singularidades determinantes da maneira de ser dos galegos nace da nosa permanente relación co mar e cos mil ríos, coa beiramar e coas ribeiras fluvia-

Os Galos en Brest (Bretaña)

is; que os bens patrimoniais de altísimo valor que atesouramos, debemos conservalos ou recuperalos coma testemuños da nosa historia e coma un inmenso recurso aberto de posibilidades. Posto que o patrimonio a todos nos pertence, tomamos a determinación de facérllelo saber á veciñanza e de lem-

brarlle á Administración que tén de obrar en consecuencia e crear o marco propicio para a súa salvagarda, pois o determinante non é posuírmos un valioso patrimonio, senón atinármos en recuperalo e valorizalo.

E facemos noso tamén o deber de legárllelo aos herdeiros. Desta común singradura de máis de vinte anos, desbotamos agora tempestades e incompreensións para lembrarmos algunhas das recaladas máis felices:

Integramos actualmente Culturmar preto de medio cento de asociacións salferidas por todo o país a desenvolver o noso labor nas correspondentes localidades e no conxunto de Galicia. Temperá foi a presenza buenense, cos Galos desde o ano 2000, pero coa compañía uns anos antes do voso precedente, As Lagoas.

OS GALIOS

Máis de trescentas embarcacións tradicionais das máis diversas tipoloxías, a maioría propiedade colectiva das propias asociacións, conforman o que se vén denominando a frota tradicional galega. Entre elas campan, senlleiras, os vosos botes, dornas, gamelas, traíñeira ou choupán.

Consolidamos e incrementamos cada ano un calendario de actividades que enche a beiramar galega con concentracións ou xuntanzas de embarcacións, regatas, cursos e escolas de navegación tradicional a vela, obradoiros de carpintaría de ribeira etc. Salienta o Encontro de Embarcacións Tradicionais de Bueu, unha das máis veteranas concentracións de embarcacións.

Concentración de embarcacións no Encontro de Brest

Acompañan de cote o noso labor accións a prol da defensa do medio natural marítimo ou fluvial e da práctica dunha actividade sostible que preserve os recursos, xunto coa preservación dos bens patrimoniais inmateriais, mobles e inmobles. Culturmar está á vosa beira no empeño por rehabilitardes o vello estaleiro do Purro ou Banda do Río.

O esforzo conxunto dos colectivos de Culturmar deu convertido o Encontro de Embarcacións Tradicionais de Galicia, do que levamos doce edicións celebradas en distintos portos do país, na gran celebración da cultura mariñeira galega. Máis dun cento de embarcacións tradicionais galegas e centos de tripulantes, na compañía de barcos e tripulacións doutros portos peninsulares e europeos, protagonizan catro xornadas ateigadas dunha chea de actividades e mostras representativas do patrimonio, imposibles de acometer sen o solidario esforzo do respectivo voluntariado local. As vosas embarcacións foron sempre coprotagonistas desde a primeira presenza do bote polbeiro As

Lagoas no Encontro de Rianxo en 1999. A nosa travesía levounos a acadar recoñecemento peninsular e europeo. Somos participantes de referencia nas máis importantes celebracións peninsulares (en Portugal, País Vasco, Cataluña...) e nos portos europeos. Barcos e tripulacións de voso integraron estas embaixadas do patrimonio galego en Euskadi ou nos portos bretóns de Brest e Douarnenez. A través nosa, Galicia está representada na principal asociación europea adicada ao patrimonio marítimo, a European Maritime Heritage.

Quédannos moitas singraduras por facer, pero para algunhas, xa largamente agardadas, cómpre que a Administración suba decidida a bordo para largar as redes que capturen dunha vez o recoñecemento oficial das embarcacións tradicionais como bens patrimoniais e a creación de mariñas tradicionais en diversos portos do país, a fin de acoller o conxunto das embarcacións tradicionais e posibilitar o seu uso en actividades diversas.

O pasado mes de decembro, a instancias do Museo do Pobo Galego que reclamara para nós tal recoñecemento o ano anterior, e por decisión dun xurado independente, fíxosenos entrega do Premio Cultura Galega 2015 na modalidade de Patrimonio, en recoñecemento a un labor colectivo de máis de vinte anos a prol do patrimonio marítimo e fluvial de Galicia. Recollimos agradecidos o premio en nome de cantas persoas e asociacións contribúen e levan contribuído na faena que nos ocupa, lembrándolles á cidadanía e ás administracións o deber de conservarmos e poñer en valor eses recursos.

No acto de entrega do premio, rematabamos a nosa intervención advertindo dunha convición de toda a nosa irmandade: *“Sabede que non imos arriar velas: seguiremos navegando, con ventos favorables ou capeando nortadas e vendavais: temos rexos patróns e experimentadas patroas”*. Que así sexa, en Bueu e en Galicia toda.

Unha aperta aos Galos e saúdos mariñeiros á veciñanza buenense.